

Nature meets Buddha meets Jazz

ALKMAAR - Als National Geographic met wat humor wordt toegevoegd aan Buddha en daarbij nog een flinke scheut jazz, dan levert dat volgens Growing up in Public de voorstelling 'The Buddha Family' op. Het stuk wordt op 25 maart in De Vest gespeeld.

De voorstelling 'The Buddha Family' toont een man en een vrouw die samen een kleine, maar symbiotische leefgemeenschap vormen. Tot er wordt aangebeld door een vreemdeling. In korte tijd weet die de harmonieuze sfeer totaal te ontwrichten. Drie jazzmuzikanten breken op hun beurt in op de situaties

waarin het gezin verzeild raakt.

De muziek in 'The Buddha Family' is gecomponeerd door Keimpe de Jong, Arend Niks en gitarist Andreas Sundrop. Ze willen daarbij de Amerikaanse jazz uit de jaren zestig van Davis, Coltrane en Monk belichten, met de lang uitgesponnen improvisaties. Maar dan wel met de rechttoe rechtaan aanpak van de Nederlandse improvisatiemuziek.

Dolly Parton

Het stuk is geschreven door Daphne de Bruin, een van de artistiek leiders van Growing up in Public. Ze heeft al 15 toneelteksten op haar naam staan. Haar teksten zijn poëtisch humoristisch en ken-

merken zich door een direct taalgebruik. In het verleden liet ze zich inspireren door legendarische vrouwenfiguren, zoals Wilhelmina, Dolly Parton, de heilige maagd Maria of Salomé, maar ook wetenschap, religie en televisie zijn terugkerende onderwerpen in haar werk.

De Bruin speelt zelf in het stuk mee, net als de muzikanten. De regie van het stuk is in handen van Paul Feld.

Kaarten voor de voorstelling 'The Buddha Family' in De Vest op 25 maart kosten 13 euro, voor stipkaarthouders, 65+ of CJP-pashouders bedraagt de toegang 8 euro. Kaarten bestellen bij de kassa, tel. 5127344.

Spirituele vlucht

Growing up in Public
The Buddha Family
5 april Plaza Futura Eindhoven
17 april Chassé Breda

Door Marleen Duijf

Een cirkelgang van rituelen geeft in *The Buddha Family* uiting aan de eentonige, desolate relatie tussen man en vrouw. Alles is zoals het altijd was en zal zijn, tenminste zo lijkt het. Totdat een monnik (Paul van Soest) zijn bezoek aankondigt bij dit samenwonende stel dat zit opgesloten in schuldgevoelens en verlangens. De monnik wil hun relatie een spirituele impuls geven. Maar al predikt hij de leer van Buddha, zelf is hij nog verre van verlicht. Vitale jazzmuziek klinkt van meet af aan vanaf de vloer. De levenslust knettert uit de instrumenten van de live op de vloer spelende muzikanten. Het duo Keimpe de Jong en Arend Niks wil, samen met Andreas Suntrop, met zijn improvisaties de spiritualiteit van de Amerikaanse jazz uit de jaren zestig van Davis, Coltrane en Monk belichten. Deze vrije muziek contrasteert met de tragische, maar ook komische relatie tussen de man (Marcel Faber) en vrouw (Daphne de Bruin).

De man dreunt de handelingen die nog zullen volgen op alsof hij ze vooraf repeteert. Alsof iedere handeling, woord, een dagelijks repeterend ritueel is, tussen de man en de vrouw. Dit spelen met handeling en tijd, maakt *The Buddha Family* tot een satirische, zelfs komische vertelling. Faber brengt zijn waterval aan woorden trefzeker. De verveling, sterker nog, de

eenzaamheid die dat oplevert komt tot een absurde climax in de seksscène tijdens de afwas; de vrouw hangt emotioneel over het aanrecht.

Toneelspeelster Daphne de Bruin, een van de vier artistiek leiders van de Utrechtse theatergroep Growing up in Public, schreef zelf dit nieuwe theaterstuk. Paul Feld regisseert de voorstelling.

Zij speelt ook de vrouw, die in haar huiselijke cocon een spirituele vlucht maakt. Het ontgaat haar dat de monnik tweespalt veroorzaakt tussen haar en haar man. De man komt echter in verzet tegen de monnik die meer op hem gaat lijken. Wat hij de man verbiedt doet de monnik zelf wel.

De man hongert uiteindelijk letterlijk: 'Want alleen liefde kan de wereld redden', terwijl de monnik toegeeft aan zijn aardse lusten en de vrouw verleidt. De Bruin verandert van naïeve, gediensstige vrouw heel subtiel en natuurlijk in de begeesterde en avontuurlijke vrouw. Bewonderenswaardig. Paul van Soest kruipt in de huid van de corrupte monnik, maar blijft wat afstandelijk, wellicht ietwat te beheerst en zonder al te veel spanning. Uiteindelijk laat hij de man en de vrouw nog eenzamer en ontwricht achter, opgesloten in hun huis voor de buis, kijkend naar natuurfilms.

The Buddha Family door Growing up in Public is **nog te zien** 18 april De Fransche School Culemborg, 2 mei Theater Bis Den Bosch, 8 mei Lux Nijmegen.

Boeddhistische wijsheden zaaien onrust in een huwelijk

THEATER

Growing Up in Public speelt **The Buddha Family**. Tekst: Daphne de Bruin. Spel: Daphne de Bruin, Paul van Soest en Marcel Faber. Muziek: Keimpe de Jong, Arend Niks en Andreas Suntrop. Regie: Paul Feld: 4/5
Odeon Zwolle. Nog te zien: 7/5
Schouwburg Deventer.

Daphne de Bruin heeft met **The Buddha Family** een origineel stuk afgeleverd waarin humor en tragiek als tennisballen over het toneel vliegen.

Tegen de achtergrond van een moderne design-inrichting zien we een man en een vrouw krampachtig proberen hun huwelijk in stand te houden. Dan dringt er plotseling een derde persoon binnen. Deze gedraagt zich uiterlijk als Boeddha, maar zijn boeddhistische wijsheden waarmee hij het echtpaar om de oren slaat, missen gevoel en doorleving zodat er meer sprake is van een Boeddha-persifla-

ge. De vrouw gaat langzaam maar zeker voor hem door de knieën omdat zijn ideeën appelleren aan alles wat ze in haar relatie mist, terwijl haar man zich krampachtig probeert te verweren tegen al dit verbale geweld. Het stuk toont veel herkenbare situaties tussen mensen. Hun zogenaamde goede bedoelingen worden echter genadeloos doorgeprikt.

Dit gebeurt vooral door middel van de gehanteerde speelstijl. De echtgenoot (uitstekend vertolkt door Marcel Faber) illustreert namelijk de voorstelling door een opsomming te geven van de handelingen die tussen de personages plaats vinden. Op deze manier relateert hij de intenties en de emoties die er tussen hen bestaan.

Het spel van alle drie is indrukwekkend. Daphne de Bruin speelt op een weergaloze manier het kind-vrouwje dat plotseling de vrijheid ontdekt in de boeddhistische kakafonie van

wijsheden die over haar worden uitgestort. De sfeer waarin het stuk gespeeld wordt doet sterk denken aan de opkomst van Baghwan in de jaren zestig en de hype die daarmee ontstond.

De scènes worden ondersteund door een trio uitstekende jazz-musici die nummers spelen uit de free jazz-periode van Coltrane, Dolphy en Ornette Colman, jaren zestig-muziek die er prima bij past.

De meeste indruk maakte de scène waarin Daphne de Bruin volkomen overstuurt het verschil aantoonde tussen het ongecompliceerde leven van dieren in de natuur en wat wij als mensen van ons leven maken.

Het boeddhisme wordt in deze voorstelling op geen enkele manier belachelijk gemaakt. Het stuk toont echter aan hoe gemakkelijk er misbruik van gemaakt kan worden door de woorden van Boeddha naar je hand te zetten.

Frans Leenderts

Boeddhistische wijsheden zaaien onrust in een huwelijk

THEATER

Growing Up in Public speelt **The Buddha Family**. Tekst: Daphne de Bruin. Spel: Daphne de Bruin, Paul van Soest en Marcel Faber. Muziek: Keimpe de Jong, Arend Niks en Andreas Suntrop. Regie: Paul Feld: 4/5 Odeon Zwolle. Nog te zien: 7/5 Schouwburg Deventer.

Daphne de Bruin heeft met **The Buddha Family** een origineel stuk afgeleverd waarin humor en tragiek als tennisballen over het toneel vliegen. Tegen de achtergrond van een moderne design-inrichting zien we een man en een vrouw krampachtig proberen hun huwelijk in stand te houden. Dan dringt er plotseling een derde persoon binnen. Deze gedraagt zich uiterlijk als Boeddha, maar zijn boeddhistische wijsheden waarmee hij het echtpaar om de oren slaat, missen gevoel en doorleving zodat er meer sprake is van een Boeddha-persifla-

ge. De vrouw gaat langzaam maar zeker voor hem door de knieën omdat zijn ideeën appelleren aan alles wat ze in haar relatie mist, terwijl haar man zich krampachtig probeert te verweren tegen al dit verbale geweld. Het stuk toont veel herkenbare situaties tussen mensen. Hun zogenaamde goede bedoelingen worden echter genadeloos doorgeprikt.

Dit gebeurt vooral door middel van de gehanteerde speelstijl. De echtgenoot (uitstekend vertolkt door Marcel Faber) illustreert namelijk de voorstelling door een opsomming te geven van de handelingen die tussen de personages plaats vinden. Op deze manier relativeert hij de intenties en de emoties die er tussen hen bestaan.

Het spel van alle drie is indrukwekkend. Daphne de Bruin speelt op een weergaloze manier het kind-vrouwtje dat plotseling de vrijheid ontdekt in de boeddhistische kakafonie van

wijsheden die over haar worden uitgestort. De sfeer waarin het stuk gespeeld wordt doet sterk denken aan de opkomst van Baghwan in de jaren zestig en de hype die daarmee ontstond.

De scènes worden ondersteund door een trio uitstekende jazzmusici die nummers spelen uit de free jazz-periode van Coltrane, Dolphy en Ornette Colman, jaren zestig-muziek die er prima bij past.

De meeste indruk maakte de scène waarin Daphne de Bruin volkomen overstuurt het verschil aantoonde tussen het ongecompliceerde leven van dieren in de natuur en wat wij als mensen van ons leven maken.

Het boeddhisme wordt in deze voorstelling op geen enkele manier belachelijk gemaakt. Het stuk toont echter aan hoe gemakkelijk er misbruik van gemaakt kan worden door de woorden van Boeddha naar je hand te zetten.

Frans Leenderts

Satire met mooie jazz

ALMERE

Het Utrechtse theatergezelschap Growing up in Public staat donderdag 3 april aanstaande met de satirische voorstelling 'The Buddha family' in theater De Roestbak in Almere Haven. De voorstelling begint om 20.15 uur.

'The Buddha family' is een bijtende komedie over je staande houden tussen de brokstukken van oude religies, allesomvattende wijsheid en onvergeeflijke domheid. Het is een theatrale soap met live-muziek over het huishouden van de familie Buddha, een man en een vrouw die samen een kleine, maar symbiotische leefgemeenschap vormen. Tot er aangebeld wordt en een vreemdeling zijn entree maakt. In korte tijd weet hij de tot dan toe harmonieuze sfeer totaal te ontwrichten.

Het trio deelt echter één passie: natuurdocumentaires. De drie huisgenoten bewijzen elkaar elke dag dat de natuur gebruikt kan worden om willekeurig welke levensfilosofie te onderbouwen. Als de vrouw na een documentaire over het zenboeddhisme gelooft dat haar vader de reïncarnatie van Boeddha is, dreigt het wankele evenwicht in het huis verstoord te raken. De drie jazz-muzikanten breken op hun beurt in op de situaties waarin de drie acteurs verzeild raken, en maakt een geheel eigen tocht langs de scènes op zoek naar verlichting tegen de ontwrichting.

Onvoorspelbaarheid

De toneelstukken van Growing up in Public hebben de prettige eigenschap van de onvoorspelbaarheid. De groep maakte sterke cross-overs tussen klassieke thema's en actualiteit. The Buddha family is geschreven door Daphne de Bruin, een van de artistieke leiders van Growing up in Public. Na een aantal voorstellingen gebaseerd op bijbelse vertellingen (*Mozes, the musical, Chez Salome, Madonna's Man*) laat De Bruin zich nu inspireren door natuurfilms en het Boeddhisme.

Met The Buddha Family wil Daphne de Bruin de toeschouwer laten kijken naar

mensengedrag als naar een natuurdocumentaire. Wat gebeurt er als we al onze kennis over moraal opzij zetten en de mens observeren als het dier dat hij is? Een camera op het toneel registreert de bewegingen van de leden van de

'Buddha family' in hun natuurlijke omgeving: in de huiskamer voor de tv, of in de keuken aan de eettafel. De camerabeelden worden regelmatig full-screen geprojecteerd. Een voice-over geeft deskundig commentaar bij de getoonde beelden en licht de lotgevallen van de gezinsleden toe. Zo zapt The Buddha Family heen en weer tussen soap en natuur-documentaire en biedt de toeschouwer een verrassende en afwisselende kijk op het fenomeen 'mens'.

Absurd

De pers over de voorstelling: 'Alle luxe, maar echt gelukkig zijn is er niet bij, The Buddha Family is een absurd en komisch stuk. het laat zien dat welvaart en welzijn - zeker in deze stuurloze tijd - al te vaak niet met elkaar sporen.' (Utrechts Nieuwsblad), 'Op de beste momenten is het een maffe satire op dit welgedane leven, waarin de mens gevangen zit in zijn eigen normen en waarden. (De Volkskrant), 'The Buddha Family' is een satire op het moderne leven. In het plastic geluk van een Man en Vrouw komt, uit het niets, een Monnik binnengestapt om hen 'uit het lijden te verlossen'. Binnen de kortste

keren krijgt dat sektarisch trekjes, hopt de Monnik tussen de gespreide benen van de Vrouw, terwijl de Man als tegenzet voor de ascese - een hongerstaking - kiest.(...) 'The Buddha family' is een typisch eigentijds product. Geschreven in een raak en trendy jargon, met snelle sketch-achtige scènes en jazzy intermezzi van een livetrio.' (Trouw).

Tekst: Daphne de Bruin. Regie: Paul Feld. Spel: Daphne de Bruin, Marcel Faber en Paul van Soest. Compositie en muziek: Keimpe de Jong en Arend Niks, bijgestaan door gitarist Andreas Suntrup.

De toegangsprijs bedraagt € 11,50, met kortingspas € 9,50. Reserveringen: tel. 5314141/5339400.

De microkosmos van een oersaai huwelijk

Door Adwin de Kluyver

Rotterdam — Iedereen zapt er wel eens voorbij van die natuurdocumentaires op Discovery Channel waarin allerhande beestjes doden en paren, sterven en baren. In 'The Buddha family' van Growing Up In Public maakt schrijfster en actrice Daphne de Bruin van haar fascinatie voor dergelijke natuurfilms theater en richt haar focus op een wel heel bekende diersoort.

Het wijfje (De Bruin zelf) verzamelt de boodschappen, bereidt het voedsel en doet de afwas. Het mannetje (Marcel Faber) zit op de bank, inspecteert de inhoud van de koelkast en biedt een bloemetje aan. Tot in detail zoomt 'The Buddha family' in op de microkosmos van een oersaai huwelijk. Door het droogkomische commentaar van de man lijkt elke handeling een universele zeggingskracht te krijgen. Het verwijderen van poep onder een schoen wordt zo een archetypische menselijke bezigheid. Samen kaasfonduen heet in jargon een viering van het feit dat je de prooi hebt overleefd.

Het broze evenwicht tussen dit koppeltje wordt verstoord wanneer De Bruin volgens goed Pinteriaans gebruik een buitenstaander introduceert. De homo sapiens is nu eenmaal op zoek naar zingeving en dus stapt een goeroe (Paul van Soest) het nauwkeurig afgebakende territorium binnen. Op het eerste gezicht lijkt deze kale zweefneef de goedheid zelve

totdat hij met zijn esoterische haardtgelteksten de verhoudingen op scherp zet. Ook hij is uit op eten en voortplanting en met speels gemak worden het mannetje en het vrouwtje uit elkaar gespeeld. Inderdaad, mensen zijn netbeesten.

In 'The Buddha family' laat De Bruin natuur het opnemen tegen cultuur en moraal tegen instinct. Die oerstrijd levert sterke tragikomische scènes op van ontsporend huiselijk geluk. Faber mag met zijn slungelige motoriek en zeurende stem schitteren als komiek, De Bruin geeft zichzelf een hilarische monoloog over 'die kut-natuur' en Van Soest zet een pracht van een valse profeet neer. O ja, dan is er nog het gebruikelijke minpuntje bij dergelijke documentaires. Zoals bij de filmpjes op Discovery Channel doet ook hier de muziek ernstig afbreuk aan de opgebouwde spanningsboog. Het sferische gitaargetokkel van Andreas Suntrop voegt nog wel wat dramatische ondersteuning toe aan de zwijgende scènes. Maar de heftige potjes improjazz van Keimpe de Jong en Arend Niks zijn vooral een hinderlijke onderbreking. Het is helaas wel de uiterste consequentie van dit biologische portret. De mens heeft nu eenmaal als enige diersoort de vaardigheid om muziek te maken.

'The Buddha family' door Growing Up In Public. Gezien: gisteravond. Herhaling: vanavond, Rotterdamse Schouwburg

Buddha Family: bijtende komedie

Door onze kunstreductie

Growing Up in Public is een theatergroep die wars is van open deuren en platgetreden paden. Ze brengen bijzondere producties, zoals ook vanavond in de Doetinchemse Gruitpoort: The Buddha Family, een bijtende komedie met swingende jazz.

Was een mens maar als een dier. Dieren maken zich nergens zorgen om. Ze worden niet belast met een moraal, een geweten en voldoen simpelweg aan hun natuurlijke levensbehoeften.

Die verzuchting slaakt Daphne de Bruin in haar jongste muziektheatervoorstelling The Buddha Family. De titel is Engels, maar het stuk is Nederlandstalig. Daphne de Bruin is een van de vier artistiek leiders van het gezelschap. Ze speelt zelf ook een rol. Haar fascinatie voor natuur-

documentaires is het uitgangspunt voor de tekst. In haar visie is de natuurfilm de beste vorm van reality-tv en levert het een haarscherpe analyse van de drijfveren en instincten die ten grondslag liggen aan het menselijk gedrag.

De Bruin voert een bovenmodaal echtpaar ten tonele als voorbeeld van hoe het er in het bestaan van de mens veel en veel gecompliceerder aan toe gaat. Man en vrouw zijn behept met neuroses, angsten, hebben te maken met verschuivende normen en waarden.

Hun ruime woning is van alle luxe comfort voorzien. Maar recht gelukkig zijn, is er niet bij. Hun huwelijk is zo sleets als een afgedragen kledingstuk. Zelden is er op het toneel zo'n onluisterende en liefdeloze copulatie half op het aanrecht tussen de afwas te zien als die van de echte-

Soest) weer vertrekt, verkommert het stel volledig en verdoen ze als zombies hun tijd met het kijken naar natuurfilms op tv. The Buddha Family laat zien dat welvaart en welzijn - zeker in deze stuurloze tijd - al te vaak niet met elkaar sporen. En dat de behoefte aan geestelijke bijstand, in de vorm van religie of filosofie, lastig te bevredigen is.

Door bepaalde passages eerst te vertellen en dan nog eens uit te beelden, komen ze dubbel zo ongerijmd of schrijnend over. The Buddha Family biedt de toeschouwer een verrassende en afwisselende kijk op het fenomeen mens, zijn biotoop en levenscyclus. Conform het stuk vertoont het spel van Marcel Faber en Daphne de Bruin een mengeling van tragiek en komedie. Jazzmuziek ondersteunt diverse scènes. De drie musici voegen er 'de spiritualiteit van de Amerikaanse jazz uit de zestiger jaren van Davis, Coltrane en Monk' aan toe. Die muziek is een en al dynamiek en up tempo.

 Growing up in public: The Buddha Family. Te zien: 14/3 20.30u Gruitpoort Doetinchem. Gratis inleiding om 19.30u. Reserveren: 0314-340943. Zie ook: www.growingupinpublic.nl

lieden Marcel Faber en Daphne de Bruin.

Een in het huis binnengedrongen monnik brengt het tweetal de leer van Buddha bij ter verlichting van hun twijfels en geestelijke ontwrichting. Dat gaat bij het echtpaar met een heleboel moeite en onenigheid gepaard. Temeer daar de monnik hen van alles ontzegt, terwijl hij zelf volop van de geneugten van het leven geniet, inclusief seks met de vrouw.

Wanneer de monnik (Paul van

Kunst 11

Buddha Family

maffe satire op welgedaan leven

Theater

The Buddha Family van Daphne de Bruin door Growing Up in Public.

Muziek: Keimpe de Jong en Arend Niks.

Regie: Paul Feld. In Bellevue, Amsterdam, 6 maart. Tournée.

Hij stelt zichzelf nobele doelen, Monk in zijn dieprode toga. Hij wil zijn geest onderzoeken, zijn tegenstanders liefhebben en elk verlies dat het leven hem voorzet, aanvaarden. Om daar een beter mens van te worden. Rustig gaat hij zitten op de witte bank, trekt zijn benen in lotuszit en sluit zijn ogen. Hij mediteert.

De heer des huizes schrikt van de figuur op de bank. Hij laat zijn glas pardoos in de ijssemmer vallen. Om zich vervolgens te wijden aan een nauwgezette beschrijving van alles wat hij om zich heen ziet. Waarschijnlijk houdt dat hem overeind. Maar die gedetailleerde observaties werken wel uiterst komisch en nemen het gangbare huiselijk geluk finaal op de hak.

In *The Buddha Family* van het Utrechtse gezelschap Growing Up in Public toont schrijfster Daphne de Bruin de onnatuurlijke kanten van menselijk gedrag. Twee echte liederen, vastgeroest in hun huwelijk, raken in de war door de komst van een Boeddhist die ongegeneerd zijn buik vol eet, de vrouw des huizes versiert en haar man zo fanatiek aan het mediteren brengt, dat die het loodje legt door een hongerstaking.

Gewoontes zijn houvast, vooral voor de man. Hij kan niet zonder, terwijl hij er – wellicht onbedoeld – ook uitvoerig de spot mee drijft. Zijn vrouw breekt gretig uit het dagelijks patroon en geeft zich over aan de nieuwkomer. Maar

het loopt allemaal slecht af: als meneer de pijp uit is en zij haar verlangens heeft ontdekt, heeft de aanstichter de aftocht al geblazen.

Daphne de Bruin schreef een eigenaardig stuk. Met geestige dialogen tussen de man (Marcel Faber) en zijn vrouw, gespeeld door Daphne de Bruin. Zij geeft hem in spaarzame woorden lik op stuk, hij is met zijn zeurderige uithalen een fenomeen. Het paar is karikaturaal, maar tegelijkertijd levensrecht. Diezelfde dubbelheid vertoont Paul van Soest als de Boeddhist.

Telkens worden de scènes afgewisseld met live muziek. Olijk schettert Keimpe de Jong op zijn saxofoon al het huiselijk leed weg, begeleid door een gitarist en een drummer. Die muziek vormt de echo van deze drie mensen, allemaal op zoek naar hun eigen natuur. De muziek brengt ook de nodige schwung, waardoor de tekst de kans niet krijgt te vervellen.

Op de beste momenten is het een maffe satire op dit welgedane leven, waarin de mens gevangen zit in zijn eigen normen en waarden. Alleen de vrouw breekt uit dat corset: overmoedig prijst ze de natuur die nergens mee zit. Geen dier voelt zich schuldig als het een ander dier doodt, dieren eten zonder bang te zijn dik te worden, planten gaan gewoon bloeien en denken niet welke jurk moet ik aan.

Zij mag aan het slot dan bevrijd zijn, wat levert haar dat op? Timide zit ze naast haar uitgehongerde man. De ongenode gast is vertrokken. De dure wijn is op, het maal is genuttigd, de achterblijvers likken hun wonden.

Marian Buijs

Absurde 'The Buddha Family' van Growing Up in Public mag best wat flitsender

Alle luxe, maar echt gelukkig zijn is er niet bij

Amsterdam - Was een mens maar als een dier. Dieren maken zich nergens zorgen om. Ze worden niet belast met een moraal, een geweten en voldoen simpelweg aan hun natuurlijke levensbehoeften. Die verzuchting slaakt Daphne de Bruin in haar jongste muziektheatervoorstelling *The Buddha Family*. De titel is Engels, maar het stuk is Nederlandstalig.

Ze voert een bovenmodaal echtpaar ten tonele als voorbeeld van hoe het er in het bestaan van de

mens veel en veel gecompliceerder aan toe gaat. Man en vrouw zijn behept met neuroses, angs-

ten, hebben te maken met verschuivende normen en waarden. Hun ruime woning is van alle luxe comfort voorzien. Maar echt gelukkig zijn, is er niet bij. Hun huwelijk is zo sleets als een afgedragen kledingstuk. Zelden is er op het toneel zo'n onthutende en liefdeloze copulatie half op het aanrecht tussen de afwas te zien als die van de echtelieden Marcel Faber en Daphne de Bruin.

Ben in het huis binnengedrongen

monnik brengt het tweetal de leer van Buddha bij ter verlichting van hun twijfels en geestelijke ontwrichting. Dat gaat bij het echtpaar met een heleboel moeite en onenigheid gepaard. Te meer daar de monnik hen van alles ontzegt, terwijl hij zelf volop van de geneugten van het leven geniet, inclusief seks met de vrouw. Paul van Soest is volkomen geknipt voor deze rol. Wanneer hij weer vertrekt, verkomt het stel volledig en verdoen

ze als zombies hun tijd met het kijken naar natuurfilms op tv.

Stuurloos

The Buddha Family is een absurd en komisch stuk. Het laat zien dat welvaart en welzijn - zeker in deze stuurloze tijd - al te vaak niet met elkaar sporen. En dat de behoefte aan geestelijke bijstand, in de vorm van religie of filosofie, lastig te bevredigen is. Door bepaalde passages eerst te vertellen en dan nog eens uit te beelden,

komen ze dubbel zo ongeërgd of schrijnend over. Conform het stuk vertoont het spel van Marcel Faber en Daphne de Bruin een mengeling van tragiek en komedie, maar het mag best wat pittiger en flitsender zijn. Zoals het nu is, wil de door Paul Feld geregisseerde voorstelling nog wel naar langdradigheid lubberen.

Jazzmuziek ondersteunt diverse scènes. De drie musici voegen er volgens de persinformatie 'de spi-

ritualiteit van de Amerikaanse jazz uit de zestiger jaren van Davis, Coltrane en Monk' aan toe. Die muziek is wel een en al dynamiek en up tempo.

Max Smith

The Buddha Family van Daphne de Bruin. Regie: Paul Feld. Spelers: Marcel Faber, Daphne de Bruin en Paul van Soest. Gezelschap: Growing up in Public. Première: Theater Bellevue Amsterdam. Info: www.growingupinpublic.nl

THE BUDDAH FAMILY

Komische theatersoap van Growing up in Public

ALMERE - 'The Buddha family' is een bijtende komedie over je staande houden tussen de brokstukken van oude religies, allesomvattende wijsheden en onvergeeflijke domheid. Het is een theatrale soap met live-muziek over het huishouden van de familie Buddha, een man en een vrouw die samen een kleine, maar symbiotische leefgemeenschap vormen. Tot er aangebeeld wordt en een vreemdeling zijn entree maakt. Het Utrechtse theatergezelschap Growing up in Public speelt donderdag 3 april om 20.15 uur de satirische voorstelling 'The Buddha family' in theater De Roestbak in Haven.

In korte tijd weet de vreemdeling de tot dan toe harmonieuze sfeer totaal te ontwrichten. Het trio deelt echter één passie: natuurdocumentaires. De drie huisgenoten bewijzen elkaar elke dag dat de natuur gebruikt kan worden om willekeurig welke levensfilosofie te onderbouwen. Als de vrouw na een documentaire over het zen-boeddhisme gelooft dat haar vader de reïncarnatie van Boeddha is, dreigt het wankel evenwicht in het huis verstoord te raken. De drie jazz-muzikanten breken op hun beurt in op de situaties waarin de drie acteurs verzeild raken, en maakt een geheel eigen tocht langs de scènes op zoek naar verlichting tegen de ontwrichting.

De toneelstukken van Growing up in Public hebben de prettige eigenschap van de onvoorspelbaarheid. De groep maakte sterke cross-overs tussen klassieke thema's en actualiteit. The buddha family is ge-

schreven door Daphne de Bruin, een van de artistieke leiders van Growing up in Public. Na een aantal voorstellingen gebaseerd op bijbelse vertellingen (Mozes, the musical, Chez Salome, Madonna's Man) laat De Bruin zich nu inspireren door natuurfilms en het Boeddhisme. Met The Buddha Family wil Daphne de Bruin de toeschouwer laten kijken naar mensengedrag als naar een natuurdocumentaire. Wat gebeurt er als we al onze kennis over moraal opzij zetten en de mens observeren als het dier dat hij is? Een camera op het toneel re-

gistreert de bewegingen van de leden van de 'Buddha family' in hun natuurlijke omgeving: in de huiskamer voor de tv, of in de keuken aan de eettafel. De camerabeelden worden regelmatig full-screen geprojecteerd. Een voice-over geeft deskundig commentaar bij de getoonde beelden en licht de lotgevallen van de gezinsleden toe. Zo zapt

The Buddha Family heen en weer tussen soap en natuurdocumentaire en biedt de toeschouwer een verrassende en afwisselende kijk op het fenomeen 'mens'.

Absurd

De recensent van het Utrechts Nieuwsblad schreef over de voorstelling: 'Alle luxe, maar echt gelukkig zijn is er

niet bij, The Buddha Family is een absurd en komisch stuk. het laat zien dat welvaart en welzijn - zeker in deze stuurloze tijd- al te vaak niet met elkaar sporen.'

De teksten zijn van Daphne de Bruin, de regie is in handen van Paul Feld en de spelers zijn Daphne de Bruin, Marcel Faber en Paul van Soest. De compositie en muziek worden verzorgd door Keimpe de Jong en Arend Niks, bijgestaan door gitarist Andreas Suntrop

Reserveren

Kaarten voor The Buddha Family kosten €11.50 (korting-pashouders betalen €9.50) en zijn telefonisch te reserveren via nummer 5314141

Boeddhisme, natuur en jazz, daar draait het om in *The Buddha family*, een voorstelling die Daphne de Bruin schreef voor theatergroep Growing up in public. Met levende muziek en een in de plantenbak plassende monnik.

Man, vrouw, Boeddha en pis in de plantenbak

MAARTJE DEN BREEJEN

NATIONAL GEOGRAPHIC en Discovery zijn de meest bekeken kanalen op mijn televisie. Ik zie natuurfilms als goede *real life* soaps. Alles zit erin: territoriale conflicten, seks, geweld en dood, en daar wordt dan heel gedetailleerd op ingezoomd. Ik wilde een voorstelling maken waarbij het publiek het menselijk handelen bekijkt als in een natuurfilm.

Tien minuten nadat ze het applaus in Bellevue heeft ontvangen, legt actrice Daphne de Bruin uit hoe je naar de voorstelling *The Buddha family*, die ze schreef voor toneelgroep Growing up in public, kunt kijken.

Daarin zien we een man (Marcel Faber) en een vrouw (De Bruin) van keukenkast naar koelkast, naar eettafel, naar bank, naar bed bewegen. De man beschrijft alles wat met hem gebeurt, als om grip te krijgen op het leven dat hij leidt: "De vrouw

en ik zitten tegenover elkaar, we converseren, dat kunnen we goed, elkaar onderhouden, er zijn kwinkslagen over en weer, er wordt geluisterd."

En dan is er nog een monnik (Paul van Soest), die plompverloren het huis binnenvalt, het eten opeet, de vrouw versiert, de man beledigt en in de plantenbak pist. Alles onder het mom van zijn verlichte geest: "En door te begrijpen dat alle verschijnselen zijn als illusies, zal ik verlost worden uit de boeien van gehechtheid."

De Bruin: "De woorden die de personages uitspreken zijn als regie-aanwijzingen. Ze dwingen de kijker in te zoomen op hun handelingen."

In één ding, zegt De Bruin, wijkt de mens erg af van het dier: de mens heeft een hang naar zingeving, naar spiritualiteit. Vandaar de binnenkomst van de monnik. Hij verstoort het bijna vanzelfsprekende leven van de man en de vrouw, dat eigenlijk alleen maar om het vergaren van eten draait.

De monnik is boeddhistisch. Dat geloof fascineert De Bruin. "Het zinnetje 'leven is lijden' zette mij aan het denken. Ik ervaar het leven niet zo, namelijk. Het boeddhisme schrijft voor dat je

je onthecht van het persoonlijke leven, terwijl het persoonlijke de mens juist maakt tot wie hij is."

In het inmiddels volgelopen café De Smoeshaan zit naast De Bruin drummer en componist Arend Niks. Hij, saxofonist Keimpe de Jong en gitarist Andreas Suintrop spelen een jazzconcert dwars door de voorstelling heen. Jazz meets natuurfilm, zoiets.

Niks, die op dit moment met hetzelfde trio de muziek verzorgt bij het televisieprogramma *Kunst moet zwemmen*: "Daphne heeft ons gevraagd mee te doen. Niet om begeleidende muziek te spelen, maar om betekenis aan de voorstelling toe te voegen. In de jazzwereld komen heel veel boeddhisten voor: Wayne Shorter, John Coltrane, Sun Ra, Steve Coleman, John Scofield. Zij spelen jazz om het grote gevoel uit te drukken, in lang uitgesponnen improvisaties. Wij hebben ons door deze muzikanten laten

het Parool
6 maart 2003

inspireren, al spelen we met de rechttoe rechtaan aanpak van de Nederlandse impro-muziek. Wat wij doen is de tekst van Daphne ombuigen. We onderstrepen bijvoorbeeld de woede die een personage uit, en slaan vervolgens een andere toon aan, zodat de voorstelling van richting en energie verandert. Uiteindelijk heeft de muziek het laatste woord, de laatste scène spelen wij."

De Bruin wilde jazz in de voorstelling, omdat ze dacht dat 'boeddhisme, natuur en jazz een mooi cluster van onderwerpen vormen. De drie kunnen een dialoog aangaan over spiritualiteit, biologie en de mens.'

Niks: "Toen ik Daphnes tekst had gelezen heb ik haar een mail met een vragenlijst gestuurd. Er waren veel dingen die ik niet begreep, inmiddels heb ik de drang om alles te begrijpen losgelaten. Volgens mij moet je deze voorstelling over je heen laten komen."

De Bruin: "Ik houd van het vervreemdende effect dat deze voorstelling heeft. Ik schrijf nooit een toneelstuk met een oplossing van een probleem in mijn hoofd. Ik schrijf om een denkproces in gang te zetten dat ik in het dagelijks leven niet heb. Iets fascineert me, ik verwonder me ergens over, en daar ga ik op door. Als ik het stuk geschreven heb, weet ik nog het antwoord op de vragen niet. Ik weet alleen alles over de personages die ik heb neergezet. Als het publiek mee kan gaan in dat denkproces, en even anders denkt dan normaal, zich verwondert, een moment afstand tot zijn dagelijks leven heeft, is de opzet geslaagd."

The Buddha family, door Growing up in public. Tekst: Daphne de Bruin. Regie: Paul Feld. Muziek: Arend Niks en Keimpe de Jong. Vanavond première in Bellevue. Tournee. Van 13 t/m 17 in Frascati.

The Buddha Family: Kaasfondue als summum van een relatie

Voorstelling: The Buddha Family; **tekst:** Daphne de Bruin; **regie:** Paul Feld; **spel:** Marcel Faber, Paul van Soest, Daphne de Bruin; **muziek:** Keimpe de Jong, Arend Niks, Andreas Suntrop; **toneelbeeld:** Catharina Scholten; **gezien:** Theater Bellevue, Amsterdam.

Wat is de overeenkomst tussen het zen-boeddhisme, een mals in de oven gegaard kippetje en jazzlegende Thelonius Monk? Ze vertolken alledrie direct of indirect een belangrijke rol in The Buddha Family van de Utrechtse theaterfirma Growing up in public, maar voor de rest is er maar moeilijk de vinger achter te krijgen.

Auteur en speelster Daphne de Bruin liet zich behalve door het occulte inspireren door natuurfilms en jazz. Ze plaatst een mannetje en een vrouwtje van de soort homo sapiens in hun natuurlijke leefomgeving: een kamer met keukenblok, eethoek, oven, koelkast, magnetron, kamerplanten en een sofa. De man (Marcel Faber) een neurotische en mani-

sche zielenpiet in badjas. De vrouw (Daphne de Bruin) een ontevreden huppeltut, die denkt dat gezellig kaasfondue het summum van een relatie is.

Veel scènes en bewegingen worden nog voordat ze daadwerkelijk plaatsvinden gortdroog opgedreund en beschreven door de man, alsof het de observaties zijn van een documentairemaker op Discovery. Tijdens een werktuigelijke voortplantingsscene, waarbij Daphne de Bruin

voorovergebogen over het aanrecht en met haar hoofd in het afdruiptrek door Marcel Faber wordt bestegen, zijn de spelers tot het niveau van de dieren afgedaald. Dan grijpt de ongenode gast Monk, een verwijzing naar jazzmuzikant Thelonius, in met de woorden „ik kom u uit uw lijden verlossen“. De monnik, gespeeld door Paul van Soest, blijkt echter een charlatan, die uit is op het eten en op de vrouw.

De drie muzikanten die veel op het toneel staan verdienen een eervolle vermelding.

Zij spelen zo goed en het zijn zulke fraaie composities, dat het toneelspel bijna zo nu en dan een vervelende onderbreking van de muziek vormt, vooral wanneer Keimpe de Jong soleert op zijn saxofoon of basklarinet. Dit neemt niet weg dat Marcel Faber de rol van mentaal af-takelende wanhopige echtgenoot ijzersterk speelt. Hij draagt voor een belangrijk deel de voorstelling, die in elk geval vindingrijk en intrigerend kan worden genoemd.

Annet de Jong

